

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

06 листопада 2014 року

м. Вінниця

Р І Ш Е Н Н Я

№ 49

Станом на 1 листопада 2014 року загальна кількість судів загальної юрисдикції без врахування судів Автономної Республіки Крим складає 731: Верховний Суд України, вищі спеціалізовані суди – 3, апеляційні загальні суди - 25, апеляційні господарські суди – 7, апеляційні адміністративні суди – 8, місцеві загальні суди – 637, господарські суди – 25, окружні адміністративні суди – 25.

Відповідно до пункту 2 частини 1 ст. 146 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» забезпечення належних умов діяльності судів загальної юрисдикції, зокрема, забезпечення судів приміщеннями, які б відповідали вимогам щодо здійснення правосуддя, покладено на Державну судову адміністрацію України.

Вимоги до проектування, будівництва нових і реконструкції існуючих будинків під суди, а також приміщень судів, вбудованих у будинки іншого призначення, встановлюють ДБН В.2.2.-26:2010 «Будинки і споруди. Суди».

Згідно ДБН В.2.2.-26:2010 розрахунковим показником для будинків судів є кількість суддів, визначена згідно з чинним розпорядчим документом. Площа та склад приміщень будинку суду залежить від форм судочинства.

На теперішній час переважна більшість судів продовжує розміщуватися в приміщеннях, в яких, у першу чергу, через недостатню площу відсутня можливість створити належні умови для здійснення правосуддя.

Через обмежений обсяг фінансування видатків на капітальне будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт проблема забезпечення судів належними приміщеннями вирішується дуже повільно.

Станом на 1 листопада 2014 року із 727 судів загальної юрисдикції (без урахування Верховного Суду України, 3 вищих спеціалізованих судів та судів, розміщених в Автономній Республіці Крим) лише 116 судів (15,95%), у тому числі 105 місцевих загальних судів (16,6%), 1 апеляційний суд (4%), 5 апеляційних господарських судів (71,4%), 5 місцевих господарських судів (20%), здійснюють правосуддя в умовах, що максимально наближені до характеристик належного приміщення за основними параметрами,

зазначеними в ДБН В.2.2.-26:2010 (окремий кабінет для судді, необхідна кількість залів судових засідань, загальна площа приміщення, умови для підсудних та конвою в апеляційних та місцевих загальних судах). Решта приміщень судів потребують реконструкції, капітального ремонту або нового будівництва.

Рівень забезпечення кабінетами суддів до їх штатної чисельності становить: в апеляційних судах - 64%, місцевих загальних судах - 98%, апеляційних господарських судах - 88%, господарських судах - 90%, апеляційних адміністративних судах - 60% , окружних адміністративних судах - 92%.

Залами судових засідань апеляційні суди забезпечено на 41% від нормативного показника (наявних залів - 216, при потребі - 529), місцеві загальні суди - на 83% (наявних залів - 2354, при потребі - 2845), апеляційні господарські суди - на 69% (наявних залів - 63, при потребі - 91), господарські суди - на 27% (наявних залів - 119, при потребі - 444), апеляційні адміністративні суди - на 53% (наявних залів - 65, при потребі - 123), окружні адміністративні суди - на 64% (наявних залів - 252, при потребі - 394).

При цьому, кількість нарадчих кімнат при залах судових засідань становить: в апеляційних судах - 155 (72%), місцевих загальних судах - 481 (21%), апеляційних господарських судах - 18 (29%), господарських судах - 11 (9%), апеляційних адміністративних судах - 9 (14%), окружних адміністративних судах - 52 (21%).

Умови для підсудних та конвою створено в усіх 25 (100%) апеляційних судах та в 431 (68%) місцевому загальному суді. Однак, із цих судів лише в апеляційному суді міста Києва та в 29 місцевих загальних судах камери для підсудних та приміщення конвою за площею та кількістю камер відповідають визначеним вимогам. Усі інші приміщення, де це технічно є можливим, потребують вжиття додаткових заходів, пов'язаних із збільшенням кількості камер, площі приміщень конвою та облаштуванням окремого входу. Суди, які на сьогодні не обладнано зазначеними приміщеннями, потребують проведення реконструкції, добудови або нового будівництва.

У 2014 році після завершення ремонтних робіт, які були розпочаті в минулому році, лише чотири суди розмістилися в нових приміщеннях: Тячівський районний суд Закарпатської області, Самбірський міськрайонний суд Львівської області, Братський районний суд Миколаївської області та Роменський міськрайонний суд Сумської області.

Станом на 1 листопада 2014 року в стадії будівництва або реконструкції перебуває 19 приміщень судів: Луцький міськрайонний суд Волинської області, Кам'янець-Подільський міськрайонний суд Хмельницької області, Ічнянський районний суд Чернігівської області, Брусилівський районний суд Житомирської області, Яворівський районний суд Львівської області, господарський суд Вінницької області, господарський суд Львівської області, господарський суд Рівненської області, апеляційний суд Вінницької області, апеляційний суд Кіровоградської області, апеляційний суд Миколаївської області, апеляційний суд Рівненської області,

апеляційний суд Черкаської області, Рівненський окружний адміністративний суд, Харківський окружний адміністративний суд, Одеський окружний адміністративний суд, Вінницький апеляційний адміністративний суд, Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд, Одеський апеляційний адміністративний суд.

Кредиторська заборгованість за капітальними видатками у 2013 році станом на 30 вересня 2014 року складала 44 686,7 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 24 179,57 тис. гривень, в тому числі:

- по господарським судам - 2 805,1 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 1 767,67 тис. гривень;

- по апеляційним господарським судам - 603,0 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 55,6 тис. гривень;

- по окружним адміністративним судам - 6 864,9 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 6 003,30 тис. гривень;

- по апеляційним адміністративним судам - 4 453,4 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 2 843,0 тис. гривень;

- по апеляційним судам - 3 823,2 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 3 351,26 тис. гривень;

- по місцевим загальним судам - 26 137,1 тис. гривень, з яких за виконані роботи - 10 158,74 тис. гривень.

22 жовтня 2014 року Кабінетом Міністрів України, з метою погашення кредиторської заборгованості за капітальними видатками за 2013 рік, прийнято розпорядження № 1030-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Державній судовій адміністрації на 2014 рік». Проте на теперішній час кредиторська заборгованість фактично ще не погашена.

Приміщення апеляційних загальних судів Донецької та Луганської областей, Донецького апеляційного адміністративного суду, які знаходяться у містах Донецьку та Луганську, в вересні 2014 року були захоплені незаконними озброєними формуваннями так званих ДНР та ЛНР, що унеможливило діяльність названих судів у їх приміщеннях. В теперішній час вирішується питання щодо переведення цих судів у інші приміщення, які розташовані на контрольованій українською владою території, що потребує виділення коштів для ремонту таких приміщень з метою відновлення роботи судів.

Не забезпечені належними умовами діяльності і вищі спеціалізовані суди.

Так, виділені із сфери управління Міністерства оборони України Вищому спеціалізованому суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ в 2013 році будівлі, які розташовані по Повітрофлотському проспекту, 28 у м. Києві, побудовані ще в 1915 році та перебувають в незадовільному технічному стані, а окремі інженерні системи - в аварійному стані. У цих будівлях створено 7 залів судових засідань, але жоден із них не обладнаний нарадчою кімнатою.

Необхідні умови для діяльності судової палати у кримінальних справах у цих будівлях відсутні. Судді названої судової палати знаходяться в

будівлях по вул. П. Орлика, 4 та 4а у м. Києві та окремими кабінетами не забезпечені, залів судових засідань не достатньо, 2 зали використовуються спільно із Верховним Судом України.

У зв'язку зі зміною в 2013 році функціонального призначення будівель по просп. Повітрофлотський, 28 розроблено проект їх реконструкції. До бюджетного запиту на 2015 рік були включені видатки за загальним фондом державного бюджету на проведення реконструкції у сумі 200 млн. грн., які Міністерством фінансів України у проекті Державного бюджету України на 2015 рік не враховані, що унеможливило реконструкцію будівель по Повітрофлотському проспекту, 28 у м. Києві та відповідно створення належних умов діяльності Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ.

Не має належних умов діяльності і Вищий адміністративний суд України.

Потребують ремонту фасад адміністративної будівлі, зали судових засідань. Існує і гостра потреба у збільшенні залів судових засідань (на 18 постійних колегій для розгляду справ по першій інстанції та 29 постійних колегій для розгляду справ у апеляційному та касаційному порядку є лише 6 залів судових засідань).

Судді розміщені у кабінетах по двоє. Площа службових приміщень на одного працівника апарату значно менша, ніж встановлена ДБН.

Загальна площа приміщень Вищого адміністративного суду України згідно ДБН має становити 16 684 кв.м, на сьогодні становить - 7 053 кв.м. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 581-р Вищому адміністративному суду України передані із сфери управління Державного космічного агентства України із закріпленням на праві оперативного управління нежитлові приміщення корпусу № 3 по вул. Московській, 8 у м. Києві загальною площею 7265 кв.м. Проте на теперішній час їх фактична передача не здійснена, в тому числі і через відсутність фінансування на демонтаж обладнання та відселення Казенного підприємства спеціального приладобудування «Арсенал», яке на час підписання розпорядження займало зазначені приміщення.

При такій ситуації Вищим адміністративним судом України та Державним космічним агентством України прийнято спільне рішення щодо передачі суду **інших приміщень** із сфери управління Державного космічного агентства України та на підставі цього рішення Вищим адміністративним судом України підготовлені пропозиції щодо внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 581-р. В разі задоволення Кабінетом Міністрів України зазначених пропозицій у Вищого адміністративного суду України з'явиться можливість для створення належних умов діяльності суду.

Вищий господарський суд України також потребує поліпшення умов діяльності суду. Будівля по вул. О. Копиленка, 6 у м. Києві потребує поточного ремонту. У суді не вистачає 10 залів судових засідань, 50 кабінетів для суддів та працівників апарату суду, 15 нарадчих кімнат. Наявні зали судових засідань не відокремлені від службових кабінетів суддів, не всі зали

облаштовані нарадчими кімнатами. Працівники апарату розміщуються у кімнатах по 7-10 осіб. У суді відсутня можливість забезпечити учасників судового процесу кімнатами для ознайомлення з матеріалами судових справ.

Враховуючи нагальну потребу забезпечення Вищого господарського суду України та Вищого адміністративного суду України належними приміщеннями, у 2013 році розпочато будівництво «Комплексу адміністративних будівель Вищого господарського та Вищого адміністративного судів України на перетині бульв. Дружби Народів та вул. Старонаводницької у Печерському районі м. Києва». Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 року № 660-р затверджено титул будови. У зв'язку із продовженням будівництва зазначеного комплексу Вищим господарським судом України до бюджетного запиту на 2015 рік включено відповідні видатки у сумі 300 277,039 тис. гривень, які враховані Міністерством фінансів України у проекті Державного бюджету на 2015 рік, але включення їх до проекту закону про Державний бюджет України на 2015 рік за загальним фондом державного бюджету остаточно ще не вирішено, що потребує звернення до Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України з метою підтримання бюджетного запиту.

Враховуючи інформацію Голови ДСА України Холоднюка З.В., члена Ради суддів України Соломахи Л.І. щодо забезпечення судів належними службовими приміщеннями, згідно з частиною 5 статті 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положенням про Раду суддів України, затвердженим рішенням X позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року із наступними змінами, **Рада суддів України**

в и р і ш и л а:

1. Інформацію Голови Державної судової адміністрації України Холоднюка З.В., члена Ради суддів України Соломахи Л.І. щодо забезпечення судів належними службовими приміщеннями взяти до відома.

2. Зобов'язати Державну судову адміністрацію України на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1030-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Державній судовій адміністрації на 2014 рік» вжити заходів щодо погашення до 31 грудня 2014 року кредиторської заборгованості судів загальної юрисдикції за капітальними видатками за 2013 рік.

3. Зобов'язати Державну судову адміністрацію України в строк до 31 грудня 2014 року виділити в першочерговому порядку кошти на ремонт приміщень апеляційного суду Донецької області у м. Артемівську, апеляційного суду Луганської області у м. Северодонецьку, Донецького апеляційного адміністративного суду у м. Краматорську у зв'язку із переведенням цих судів на контрольовану українською владою територію.

4. Зобов'язати Державну судову адміністрацію України у строк до 01 грудня 2014 року підготувати та представити для затвердження Радою суддів України план заходів щодо приведення приміщень місцевих загальних, окружних адміністративних, господарських судів та відповідних апеляційних судів у стан, що за основними параметрами забезпечує належні умови для здійснення правосуддя (окремий кабінет для судді, необхідна кількість залів судових засідань, загальна площа приміщення, умови для підсудних та конвою в апеляційних та місцевих загальних судах), з урахуванням технічного стану приміщень судів (в першу чергу - аварійних, потім - таких, що мають незадовільний технічний стан, задовільний технічний стан) та відповідних бюджетних призначень.

5. Голові Ради суддів України звернутися до Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України щодо фінансового забезпечення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ на 2015 рік - включення капітальних видатків за загальним фондом державного бюджету на проведення реконструкції будівель по просп. Повітрофлотський, 28 у м. Києві у сумі 200 млн. гривень до проекту закону України про Державний бюджет України на 2015 рік.

6. Голові Ради суддів України звернутися до Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України щодо фінансового забезпечення Вищого господарського суду України на 2015 рік - включення капітальних видатків за загальним фондом державного бюджету на продовження будівництва «Комплексу адміністративних будівель Вищого господарського та Вищого адміністративного судів України на перетині бульв. Дружби Народів та вул. Старонаводницької у Печерському районі м. Києва» у сумі 300 277,039 тис. гривень до проекту закону України про Державний бюджет України на 2015 рік.

7. Голові Ради суддів України звернутися до Кабінету Міністрів України щодо прискорення вирішення питання про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 581-р щодо передачі Вищому адміністративному суду України приміщень із сфери управління Державного космічного агентства України.

8. Рекомендувати Державній судовій адміністрації України здійснити протягом 2015 року організаційні заходи щодо підготовки та прийняття державної програми будівництва типових приміщень судів в Україні на період 2015-2020 роки.

**Голова
Ради суддів України**

В.М. Сімоненко